

КВАЛИТЕТ РАДА СЛУЖБИ ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ У БОЛНИЦАМА У БЕОГРАДУ

Показатељи квалитета које прате службе за трансфузију крви су:

- 1) Просечан број давања крви добровољних давалаца по лекару
- 2) Формиран регистар давалаца крви
- 3) Процент наменских (породичних) давања крви
- 4) Процент давања крви на терену (у мобилним тимовима)
- 5) Примена упитника за даваоце крви
- 6) Примена националних критеријума за селекцију давалаца крви
- 7) Број прикупљених јединица крви према структури кеса
- 8) Примена националног алгорита обавезних тестирања узорака крви давалаца на маркере трансфузијских трансмисивних инфекција
- 9) Процент трансфундованих јединица целе крви
- 10) Процент примењених еритроцита осиромашених леукоцитима
- 11) Примена националних водича за терапију компонентама крви
- 12) Успостављене формалне процедуре за евидентирање посттрансфузијских реакција
- 13) Успостављене стандардне оперативне процедуре рада
- 14) Успостављене формалне процедуре за контролу квалитета компонената крви
- 15) Евиденција о пријему и дистрибуцији јединица крви узетих из других установа
- 16) Постојање формализоване процедуре за пријаву неусаглашености и инцидената.

Законом о трансфузијској медицини ("Сл. гласник РС", бр. 40/2017 и 113/2017) предвиђено је укидање давања крви у болницама у 2018. години. Изузетак је служба трансфузије КБЦ „Земун“ која је наставила са обављањем активности прикупљања, обрађивања и дистрибуирања крви, тако да ова анализа за 2018. годину садржи само податке за КБЦ „Земун“.

У КБЦ „Земун“ формиран је регистар даваоца крви, користи се упитник за даваоце крви, примењују се национални критеријуми за селекцију давалаца крви, примењује се национални алгоритам обавезних тестирања узорака крви давалаца на маркере трансфузијских трансмисивних инфекција, примењују се национални водичи за терапију компонентама крви, успостављене су формалне процедуре за евидентирање посттрансфузијских реакција, као и формалне процедуре за контролу квалитета компонената крви, врши се евиденција о пријему и дистрибуцији јединица крви узетих из других установа и постоје формализоване процедуре за пријаву неусаглашености и инцидената.

У 2018. години, на прикупљању и издавању крви у КБЦ „Земун“ радило је 6 лекара, с тим што су 3 лекара радила у Одсеку колекције, обраде и прераде крви, а преостала 3 лекара из Одсека клиничке трансфузиологије са преттрансфузијским тестирањем и Одсека за испитивање поремећаја хемостазе и функционално испитивање тромбоцита, су учествовали по потреби у прикупљању и издавању крви. Број прегледаних добровољних давалаца крви (ДДК) износи 8.418 и мањи је у односу на претходну годину (табела 1).

Табела 1. Подаци о давању крви у болницама у Београду, 2009-2018.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број лекара									Број прегледаних ДДК								
	2010	1.7.- 31.12. 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2010	1.7.- 31.12. 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
КБЦ Земун	5	5	5	5	5	5	6	6	6	8318	4491	8270	8096	8746	9258	9536	9379	8418
КБЦ Мишовић	5	5	4	4	4	3	2	2		2019	1913	3155	2903	2528	2325	2073	1761	
УКУПНО	10	10	9	9	9	8	8	8	6	10337	6404	11425	10999	11274	11583	11609	11140	8418

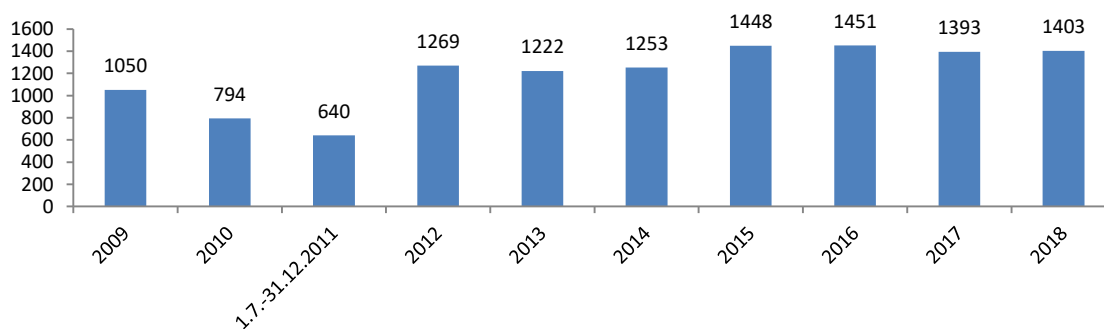
Укупан број давања крви у КБЦ „Земун“ је 7.703, што је нижа вредност у односу на претходну годину (табела 2). Процент прегледаних давалаца, а који су из здравствених разлога одбијени и нису дали крв је 9,3%.

Табела 2. Подаци о давању крви у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Укупан број давања крви									
	2009	2010	1.7.- 31.12.2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
КБЦ Земун	7545	7239	4227	7722	7331	6442	8369	8668	8516	7703
КБЦ Мишовић	2446	1926	1615	2669	2401	2116	1946	1761	1541	
КБЦ Звездара	1847	639	-	-	-	-				
УКУПНО	11838	9804	5842	10391	9732	8558	10315	10429	10057	7703

Број прегледаних добровољних давалаца крви по лекару у КБЦ „Земун“ за 2018. годину је 1.403 и нижи је него у 2017. години, при чему је број лекара непромењен. Треба узети у обзир да се подаци за 2011. годину не могу упоређивати с осталим годинама, јер се односе на период од 6 месеци (графикон 1).

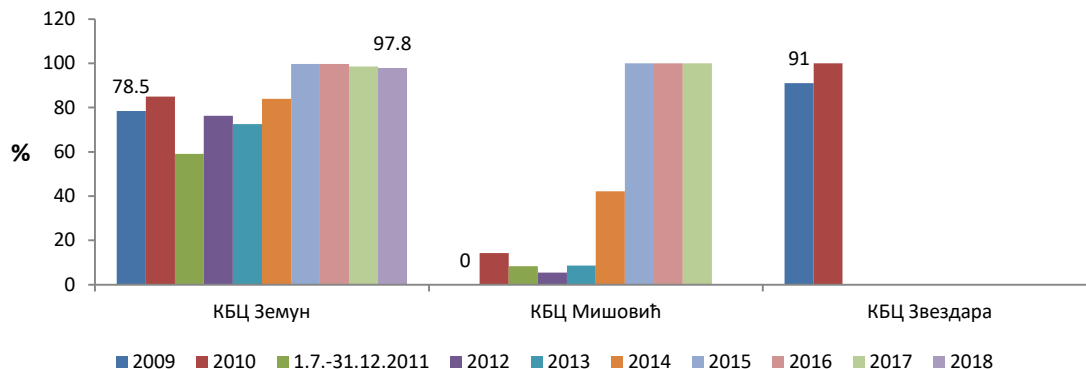
Просечан број прегледаних ДДК по лекару у болницама у Београду, 2008-2018. година
Графикон 1.



Процент издатих делеукоцитованих еритроцита у служби трансфузије крви у КБЦ „Земун“ износи 97,8% (графикон 8).

Процент издатих делеукоцитованих еритроцита у служби трансфузије крви у болницама у Београду

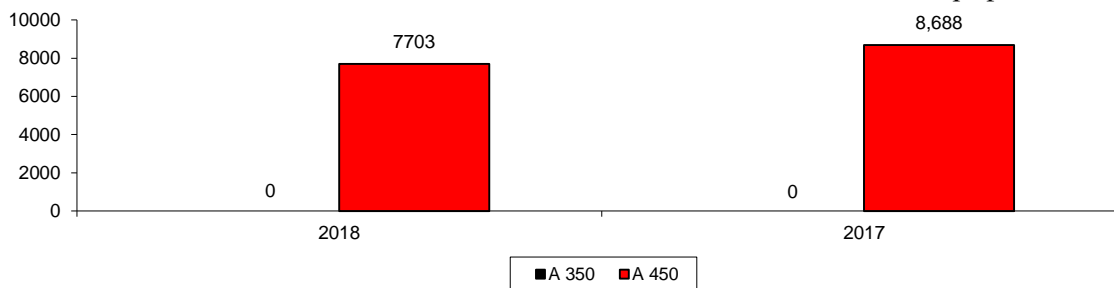
Графикон 8.



Гледајући према структури кеса у КБЦ „Земун“ је прикупљено 7.703 јединица А450 (у претходној години 8.688), док прикупљених јединица А350 није било, као и претходне године (графикон 9).

Број прикупљених јединица крви према структури кеса, 2018. г.

Графикон 9.



Према извештају о контроли квалитета компоненти крви, у 2018. години, у КБЦ „Земун“ (табела 3 и табела 4) контролисано је 1,1% јединица еритроцита, 1,1% јединица замрзнуте свеже плазме и 8,2% тромбоцита. У односу на претходну годину повећан је проценат контролисаних јединица тромбоцита и замрзнуте свеже плазме, а смањен проценат контролисаних јединица еритроцита. КБЦ „Земун“ је навео да се све припремљене јединице крвних компоненти тестирају на крвљу преносиве болести и свакој јединици се мери запремина у складу са препорукама Савета Европе, тако да је контролисано 100% јединица. Подаци који се односе на замрзнуту свежу плазму, односе се на параметре који се контролишу само код плазме са криопреципитатом.

Табела 3. Подаци о контроли квалитета компоненти крви у болницама у Београду (број произведених и контролисаних јединица)

Р. б.	ФАМИЛИЈА ПРОДУКТА	Број произведених јединица						Број контролисаних јединица					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
КБЦ „ДР ДРАГИША МИШОВИЋ“													
1	Еритроцити	2268	2085	1916	1725	1536		48	49	49	36	41	
	Замрзнута свежа плазма	2237	2085	1916	1725	1536		48	49	49	36	41	
КБЦ „ЗЕМУН“													
2	Еритроцити	6961	6719	8195	8502	8352	7463	179	85	64	77	135	80
	Замрзнута свежа плазма	5509	6018	6608	6577	8274	4931	60	55	62	96	87	56
	Тромбоцити	2315	2207	3096	2766	3319	3022	127	101	95	170	165	247

Табела 4. Подаци о контроли квалитета компоненти крви у болницама у Београду (процент контролисаних јединица)

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	ФАМИЛИЈА ПРОДУКТА	Процент контролисаних јединица					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
КБЦ „ДР ДРАГИША МИШОВИЋ“	Еритроцити	2.12	2.35	2.56	2.09	2.67	
	Замрзнута свежа плазма	2.15	2.35	2.56	2.09	2.67	
КБЦ „ЗЕМУН“	Еритроцити	2.57	1.27	0.78	0.91	1.62	1,07
	Замрзнута свежа плазма	1.09	0.91	0.94	1.46	1.05	1,14
	Тромбоцити	5.49	4.58	3.07	6.15	4.97	8,17

Закључак

Законом о трансфузијској медицини ("Сл. гласник РС", бр. 40/2017 и 113/2017) предвиђено укидање давања крви у болницама у 2018. години. Изузетак је служба трансфузије КБЦ „Земун“ која је наставила са обављањем активности прикупљања, обрађивања и дистрибуирања крви.

У 2018. години у КБЦ „Земун“ је прегледано око 8.500 добровољних давалаца крви, што је мање у односу на претходну годину, укупан број давања крви“ је 7.703, што је такође нижа вредност у односу на претходну годину (табела 2). Процент прегледаних давалаца, а који су из здравствених разлога одбијени и нису дали крв је 9,3%.

Број прегледаних добровољних давалаца крви по лекару у КБЦ „Земун“ за 2018. годину је нешто је мањи него у 2017. години.

Процент наменских давања крви у КБЦ „Земун“ у току 2018. године износи 3,5% што је више од претходне године. Давање крви на терену у КБЦ „Земун“ је заступљено са 21,3%, што је мање него претходне године.

У 2018. години, према добијеним подацима, нису издаване јединице целе крви. Процент издатих делеукоцитованих еритроцита износи 97,8%.

Према извештају о контроли квалитета компоненти крви, у 2018. години, контролисано је 1,1% јединица еритроцита, 1,1% јединица замрзнуте свеже плазме и 8,2% тромбоцита. У односу на претходну годину повећан је проценат контролисаних јединица тромбоцита и замрзнуте свеже плазме, а смањен проценат контролисаних јединица еритроцита.